

revista del cpfpa
francesc bosch i morata
xàtiva
gener 2019

l'ullal 28

tercera època

sumari editorial participació de l'escola

- Derechos humanos. *Lucía Martínez*
Libertad de expresión (de todos).
José María Núñez
Poema «Los mendigos». *Enrique Baldoví*
Respecte o indiferència? *Marta Gironés Camús*
Empoderament
Mi diario. *Aurora Sánchez Fernández*
Qué es el amor. *RN*
Vellea. *Melodie Pont*
Escola - seixanta anys - Escola.
Lorenzo Segarra Ibañez
Pep Botifarra i Pau Chàfer. *Susana Tapia Pérez*
Aquells anys. *Rafael Duet Blesa*
Una opinó... *Nieves Pla Perucho*
Els deures escolars. *Mª Nieves Martínez Bosch*
La importància d'una bona formació. *Reyes Vallim Bellver*
Per què vinc?.. *R. CH.*
Jugue amb les paraules: gaudiu. *Darren Baillie*
Jugue amb les paraules.
Nieves Bataller
Renda bàsica universal?
Antoni Bernat Fuentes
- La por ens paralitza'. *Caren Pérez García*
Violencia de género. *ECC*
Volar. *Teresa Climent Almendros*
De vegades la vida... *Reyes Vallim Bellver*
De lo que sera de Thai... *RGBD*
Petit príncep. *Araceli Aranzueque*
El petit príncep 2. *Rafael Igualada Bertomeu*
El petit príncep i el planeta gris.
Juan A. Muñoz Lorenzo
Però... com és possible? *Joan Calvo*

medi ambient

La importància de la formació continuada. *Empar Penadés, regidora de Règim Interior i Recursos Humans*

escola oberta

Pedagogia ciutadana com a via crítica per a la construcció de relacions inclusives i participatives en les escoles. *Jorge Osorio V.; Universitat de Valparaíso, Xile. Traducció: Neus Benito*

editorial

Hem començat el curs i amb ell un nou número 28 d'aquesta revista amb un ventall d'esdeveniments: 40 anys d'educació popular a Xàtiva, amics, que acomiadem després de compartir un llarg camí llarg... i també nous reptes...

Però pensant en tot aquest temps que duem lluitant per una educació valenciana, alliberadora, popular i democràtica, basada en el diàleg i la participació com a ferramentes, ens preguntem si hem deixat alguna empremta en aquest territori, si la nostra manera de treballar i viure l'educació i l'escola hauran marcat formes de ser i viure al món, si hem iniciat camins d'esperança en una societat on la persona sembla que cada vegada compta menys.

taller de premsa

Coordinació: Paqui Borox i pep aparicio guadas.
Consell de redacció: Paqui Borox, Tere Vila, Isabel Aparicio, Tonyi Campos, Rocío Navarro, Ferran Lerma, Victoria Vercher, Fina Cuenca, Vicent Penalba, Alba Navas, Quique Luján, Aurora Sánchez, Herminia Guerrero, Encarna Such i pep aparicio guadas.
Traducció i correcció: Neus Benito i Isabel Aparicio.
Coberta: Pepe Mompó (fotografia).
Contracoberta: Vicent Penalba (dibuix).
Fotografies: Taller de Premsa i de Fotografia; José Ricardo Lorente, Quique, Mario, Manolo, Bibiana, Encarna, Jaquelina, Lorenzo Segarra, Vicent Marchirant i Quique Luján.
Dibuixos: Taller de Dibuix; Javi Juan Belda, Inma Sirera, Mariví Sanchis, José Andrés Pérez Bellido, Enri Mollà Company, Antonio Benito, Conchin Castelló, Emilia Torregrosa Soro, Ana Paula Marra, Paquita Moyá, Carmen Casanova, Carmen Roca, Toni Benavent, Susana Cia, Vicent Penalba, Isidoro García i Neus Juan.
Disseny i maquetació: Taller de Premsa
Impressió: Paper Plegat, s.l.

La confiança que posem en les persones participants joves i adults, posant en valor els seus sabers i les seues experiències, reconeguent-les i incloent-les en la vida de l'escola ha fet que, per moltes persones, l'aprenentatge fora alguna cosa més que una ocupació acadèmica per guanyar títols. Ha significat l'inici d'una nova forma d'estar al món i la possibilitat de canviar allò que desitgen canviar, iniciant un procés on allò important no ha estat haver-tenir sinó el ser escoltats i reconeguts... com diu Maria Zambrano: "y nos sentimos ser de jóvenes, y tal vez siempre, cuando nos sentimos mirados y escuchados". I ací estem, en moviment envers l'educació popular i permanent, ara!

Derechos humanos. Lucía Martínez

Estamos hablando de los derechos humanos, es una cualidad que todo hombre, mujer, niño o niña debería tener desde que nace hasta que muere, pero por desgracia no es así, parte del mundo puede llegar a tener derechos.

Pero, ¿qué pasa con la otra parte? ¿Qué pasaría si le preguntamos a un pakistaní qué son los derechos humanos? No se molestaría ni en contestar, en cambio no podemos decirle nada por ello, ya que vive en un país donde no tienen derecho a nada, ni a un hogar, ni a una comida digna, ni a un trabajo... Sin embargo, nos paramos a pensar de quién es la culpa, ¿de la globalización? ¿De la otra parte del mundo? La globalización nos ha hecho avanzar en muchas cosas a los países más desarrollados, quizás nos ha llegado a hacer más ricos, y nos ha puesto una venda en los ojos para ver qué pasa al otro lado, donde los niños mueren de hambre, donde no tienen una educación, ni donde refugiarse un día de lluvia... Nosotros hemos avanzado tecnológicamente y mucho más, pero el mundo no ha avanzado ya que todavía sigue pasando estas cosas, y ya podemos ver que no todo el mundo tiene los mismos derechos.

Dibuix: Anna Paula Marra Caires

Libertad de expresión (de todos). José María Núñez

La libertad de expresión se reconoce como un derecho humano en virtud del artículo 19 de la Declaración Universal de los Derechos Humanos (DUDH): “todos tendrán derecho a opinar sin diferencia” “para respetar los derechos o la reputación de otros” o “para la protección de la seguridad nacional o del orden público, evitar daños a otros, de la salud o la moral públicas.”

Me gustaría decir que últimamente suelo oír mucho eso de que vivimos en un país dictatorial, que la libertad de expresión está amenazada, que con cualquier cosa que opinas se arma el taco y te meten una demanda o una querrela y poco menos que te tienes que exiliar, que no hay democracia, que la Corea de King Jong-un es un paraíso comparado con España.

Quería expresar mi hartazgo con algunos que, recién salidos de la universidad, incluso sin haber terminado la carrera, se suben al público y nos sermonen, gente que ha crecido ya con un sistema democrático establecido, con unos derechos y libertades reconocidos y garantizados, bien comidos y bien servidos y sin saber lo que es pasar hambre como nuestros padres, ni cumplir condenas en cárceles de una verdadera dictadura, donde los derechos humanos sólo aparecían en un grafiti en la pared de una prisión, sin ningún tipo de derecho o sin haber sufrido el miedo en tus carnes con la posibilidad de volar en pedazos al

Dibuix: Javi Juan Belda

coger el coche, por tu trabajo o por tu forma de pensar.

Sin saber ni querer saber lo que ha costado llegar hasta aquí, se permiten el lujo de reírse de todo y todos y de pontificar qué es y qué no la

verdadera democracia y a ritmo de rap invitan a asesinar guardias civiles, a levantar cadalsos para terminar con la monarquía, o, a limpiarse la nariz con la bandera de nuestro país, pidiendo el respeto de sus derechos y de su libertad de expresión, para conculcar la de otros, porque para los que algunos es libertad de expresión para otros puede ser apología del terrorismo.

Que sí, que la bandera no deja de ser un trapo de colores, que nuestra democracia y nuestra Constitución son imperfectas, que la ley es más laxa y más proclive a favorecer a quien ostenta al poder, que la monarquía es un anacronismo, pero que ha costado sangre, sudor y lágrimas llegar hasta aquí, que se puede reír de la democracia que nos representa a todos, incluso a quienes piensan distinto, y no excluye a nadie, que ha servido para unir a nuestros padres y abuelos fueran del bando que fueran después de una guerra civil y una dictadura perpetrada por un genocida.

Sólo pido respeto, respeto para todos, piensen lo que piensen, pido que se respeten las libertades y LOS DERECHOS DE TODOS. Ya que es triste a estas alturas estar pidiendo lo que debiera ser la norma, hay mucha gente de todos los colores empeñada en chutar en vena la semilla del odio al diferente y me duele y me preocupa con el auge de la extrema derecha y de los nacionalismos excluyentes.

Como diría un gran periodista de este país: “Los nacionalistas y los radicales tienen el copyright de la libertad de expresión a uno y a otro lado del Ebro.”

Los mendigos. Enrique Baldoví

Los mendigos

La pobreza muchas veces obliga a mendigar, y además sufren más que los demás, porque han perdido su bienestar social, y el corazón se les ha perdido por el mundo del mal, por eso no tienen paz ni tranquilidad en un mundo real. No tienen vergüenza de mendigar porque al final ellos saben dónde están, aunque sus amigos les quiten su propio pan. Desgarrado sus palabras pidiendo a los que no les den.

El mendigar de los mendigos

Hay mendigos que piden limosna, no se comen ni una miseria rosca de pan, todos piden, pero nadie les da. Se pasan los días recogiendo por las calles la miseria que hay, que es la que tiran los demás. Buscan en los contenedores, y lo poco que encuentran solo es cartón, van tan cargados que apenas pueden respirar y van arrastrándose por la tierra como un caracol. Y encima de tanto dolor aun se les alegra el corazón. Duermen en cajas de cartón, si tienen frío se esconden en un rincón como un ratón. No tiene familia, y si la tienen ni se acuerdan de ellos por vergüenza a dar. No tienen amigos porque huyen de ellos, y los amigos que tienen les quitan el cartón de su rincón. Piden solo un plato de caliente, de las sobras de caldo de pollo de corral, de lo poco que a los mendigos les dan. Sufren y pierden la razón, beben vino y algo más, van de bar en bar, y se emborrachan para las penas olvidar, al final se van a dormir... Como pueden, ¡a su rincón!, otros mueren de frío cuando les llega el final y se quedan muertos en un portal o en un matorral.

Respecte o indiferència? Marta Gironés Camús

Sovint sentim parlar de respecte pel fet de no clavar-nos sobre allò que passa a la societat en general. En el dia a dia estem cansats de sentir que hem de relacionar amb un esperit de responsabilitat pel que fa a la diversitat tant generacional, idiomàtica o social.

Però què és realment ser respectuós? Respectar la diversitat? No involucrar-se en la vida de les persones que ens envolten? Ometre els problemes perquè són dels altres i no meus?

Són preguntes amb una difícil resposta, en primer lloc caldria examinar molt bé quina és la finalitat de cadascuna de les preguntes, en segon lloc reflexionar-les i; una vegada ben analitzades, contestar-les adequadament.

De vegades fem un mal ús de la paraula “respecte” la utilitzem com si fora sinònima del mot indiferència, es a dir, deixem de costat els que no pensen ni actuen com nosaltres, no som conscients que no és el mateix deixar de costat una part de la societat que respectar-la i valorar-la.

El fet de no sentir-nos respectats afecta a la convivència com molt bé va expressar Gandhi en la frase: “la mateixa actitud que tinguem davant la vida és la mateixa que la vida ens tornarà a nosaltres”. Hem de fer el bé perquè ens torne de la mateixa manera que l’hem fet servir.

En conclusió, estaria bé revisar l’actitud que tenim amb totes les persones.

La manera de mirar i escoltar és una virtut que s’ha de tenir en compte per estar més a prop dels altres, i, com a conseqüència, aconseguir el somriure que ens fa feliços quan fem bon ús del terme “respectuós”.

Dibuix: José Andrés Pérez Bellido

Quieta. LB.

En eixa necessitat de recobrar el meu alè
em doní compte que portava molt de temps
sense respirar.

Quieta, immòbil, invisible com sempre m’havia agradat ser.
I és quan costa a desaparèixer
per a convertir-me en un altra cosa.

*“Cada partícula de mi, s’expirava
convertint-se en ocells que buscaven
el seu lloc en el món.*

*I en aquest aprenentatge,
deixe de sentir por, perquè ara tot era nou,
perquè no era el final, sinó el principi”*

Jugue amb les paraules: gaudisc. Darren Baillie

Gaudisc de la varietat que ens regala la terra,
gaudisc del sabor de les mels de la visa,
gaudisc de llegir llibres amb substància,
però per a poder gaudir, primer cal treballar.

Dibuix: Conchín Castelló Canut

Mi diario. Aurora Sánchez Fernández

Querido diario: Hoy estaba sentada en el parque y le he visto pasar. Un chico alto, moreno, de ojos verdes, fuerte pero no demasiado; era el típico chico que te corta la respiración, de los que con solo una mirada te hacía sonrojarte... bueno, total ahí estaba yo embobada mirándole cuando de repente se giró hacia mí y me dijo que si iba a su mismo instituto, ya que me había visto por allí, naturalmente le respondí que sí pero que iba un curso por debajo de él ya que éramos de la misma edad pero yo había repetido por culpa de unos niños que me hicieron la vida imposible. Total estaba delante de mí y no sabía si salir corriendo o tartamudearle como siempre le había hecho ya que me gustaba desde el primer día que lo vi. Me pidió salir y como mis palabras me permitieron le dije que sí y ahí estaba yo aquel sábado con mi vestido rosa y mis zapatos nuevos, de repente, apareció él con su sonrisa perfecta que me derritió.

Qué es el amor. RN.

El amor es un sentimiento que se puede sentir de diferente manera tanto en personas, animales u objetos.

En particular para mí, el amor es un sentimiento que tiene una persona por otra, en este caso, no sabes cuándo te has enamorado. Sientes como si esa persona te hiciera falta en todo, que cuando estás con la persona que tú quieres los minutos se te pasan muy rápidamente, cuando lo que tú quieres es que pase lo más lento posible el tiempo. Claro no todo es bonito ni pintado de color de rosa. Cuando llegan los momentos de discusiones, peleas sin importancia o directamente una ruptura con la persona que quieres ahí es cuando se pasa mal, porque estás acostumbrado a unas cosas con esa persona que ya no tendrás ni con la misma persona ni con otra diferente por miedo a volver a enamorarte y que te den el palo otra vez. El amor es bonito para quien lo tiene o lo siente, no para la persona que lo sufre.

Dibuix: Paquita Moya Navarro

Escola - seixanta anys - escola. Lorenzo Segarra Ibañez

És interessant pensar, que tal vegada totes les nostres accions estan predeterminades per alguna raó superior al nostre entendiment, almenys això crec jo.

Quan fa alguns anys pensava en la meua jubilació, sempre arribava a la conclusió que inclús sabent no tindria molt de temps lliure, m'agradaria assistir a l'Escola d'Adults, per a poder millorar els meus coneixements de valencià. No vam tindre oportunitat, els de la meua edat, de poder aprendre-ho acadèmicament en la nostra època d'estudiants.

Arribat per fi el moment d'abandonar la meua vida laboral, al juliol de 2017, una de les primeres coses que vaig fer, va ser dir-li a la meua filla que s'assabentarà dels passos a realitzar per a poder assistir a classes de valencià. He de reconèixer que en eixe moment desconeixia totalment el lloc on estava ubicada eixa desitjada Escola d'Adults. El seu coneixement ja va ser una grata sorpresa. Estava i està ubicada en el que va ser l'antic Col·legi dels "Padres" (Col·legi Claret), en el que vaig tindre l'oportunitat d'assistir als meus primers cursos de primària. Allí vaig arribar als 4 anys (1957) provinent del curs cridat com "els cagons" de les Dominiques. Només existia eixa possibilitat, per a un xic d'assistir a eixe Col·legi en aquells temps.

Ma mare va aconseguir que el Pare Hernando m'admetera com alumne amb eixa edat, perquè era als cinc anys quan s'iniciaven els estudis. En realitat, jo complia la norma, perquè complia a primers de juny, quan faltaven uns dies per acabar el curs. Recorde tot el que s'ha dit, perquè siga comprensible la meua emoció a l'arribar al meu primer dia d'Escola, i haver de fer-ho en el mateix lloc físic que seixanta anys abans havia iniciat la meua educació en aquella "Escola Col·legi". Van vindre a la meua memòria molts dels moments viscuts en aquells patis de terra, on jugàvem amb calaixos de taronja de fusta a manera de cotxes, i amb els cercols de ferro amb què aconseguíem velocitats, per a nosaltres "hipersòniques".

Si tot això no havia sigut prou, la meua emoció encara augmentà molt més al veure'm assentat en l'aula B.2, en el mateix edifici, on ho vaig fer 60 anys avans, i que és l'únic vestigi que queda d'aquell

volgut Col·legi Claret. Encara que Anabel s'esforçava a explicar-nos i ensenyar-nos això que nosaltres volíem aprendre, el meu cap no estava present en les seues ensenyances, sinó que cap i ulls veien el meu professor José Luis López Sellés, al Pare Luis Alonso, al Pare Bertolín i s'amuntonaven en la meua memòria molts, moltíssims dels moments viscuts entre eixes parets, anècdotes i històries que m'han acompanyat durant tota la meua vida, inclús algunes que eixe dia vaig recordar, com no ho havia fet en molt de temps.

Estic molt content d'haver pres la decisió d'assistir a estes classes de valencià que m'ajuden en el meu quefer com a comunicador, i que m'enriquixen com a persona.

Gràcies, Escola d'Adults.

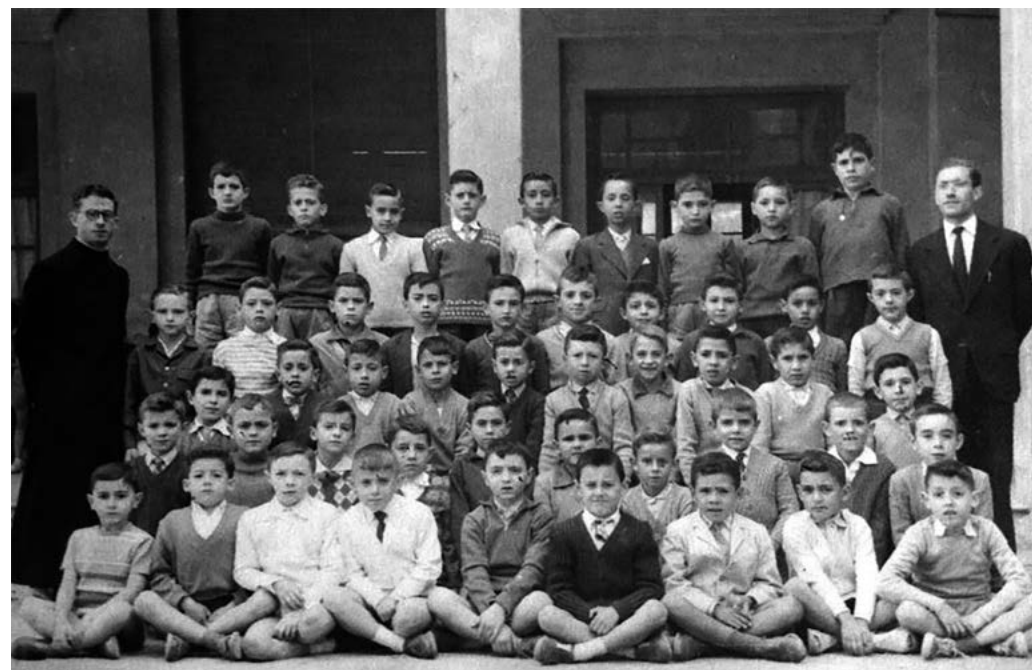

Foto: Lorenzo Segarra Ibañez

Un dia vaig despertar sense saber que aquest dia em marcaria per tota la meua vida.

Sense saber perquè te'n vares anar i ens vas deixar sols i desubicats perquè la cosa més bonica de casa en havia deixat per no tornar, van ser dies molt molt difícils i seguiran sent-ho per sempre, però amb el temps tot es calma i el pot, fins i tot, entendre per què aquest moment va aplegar.

Sols ens queda recordar aquelles coses que visquérem juntes i que mai oblidaré.

Com tu no hi haurà una altra igual, recorde les raons que em feies per a aconseguir fa de mi una persona millor, espere que a dia d'avui et sentes orgullosa de mi, tu has sigut per a tots un exemple a seguir, una persona exemplar per ser humil, forta, lluitadora i amant de la teua família.

A dia d'avui seguim tan units com sempre, com a tu t'agradaria que fora, per no deixar perdre allò que tant et va costar construir i per què sempre has lluitat, una família unida per tot.

Finalment, he de dir-te que les persones no moren mentre visquen en els records i en els cors de la gent per això tu sempre viuràs perquè la teua família mai t'oblidarem.

Les cançons tradicionals
Quasi oblidades, la tradició
I l'essència de la música.

*Dibuix: Bartolomé
Rodríguez Muñoz*

Això és el que em transmeten.

Melodies populars,
La cultura valenciana,
Els pobles de la comarca.
Això és el que m'aporten

El carisma de Pep,
El talent musical de Pau,
Dos qualitats juntes.
Això és el que m'enganxa.

Un gran narrador d'històries
Junt a un gran músic reconegut,
Barrejats amb veu i música.
Això és el que admire.

Fidels a la seua terra,

Mai perdrem l'aroma
Del poble al qual pertanyen.
Això és el que els caracteritza.

Diverses formes de transmetre
La nostra música valenciana,
De quina manera més bonica
Ens inspiren als altres!
Que perdure per molts anys,
Que no s'acabe mai,
Que es mantinga el perfum
De les cançons populars!

Aquells anys. Rafael Duet Blesa

La formació que vaig rebre als anys 70-80 no es sembla gens a la que se'n desenvolupa ara mateix. Els avanços i els centres no tenen res a veure amb el que hi havia en aquells anys.

Recorde que, malauradament la nostra llengua estava menyspreada posant en primera línia el castellà.

Tot i que no vaig posar l'interès que calia, ara recorde frustrat la importància que és tindre coneixements que et puguen fer una persona millor.

Constantment escoltes als mitjans de comunicació, xarxes socials... amplis debats sobre l'educació privada o pública.

Hem de tenir en compte que als països amb millors resultats en l'ensenyament on obtenen les millors notes, com Finlàndia, parlem d'una educació pública que paguem entre tots per garantir l'ús i aprofitament de tota la societat sense cap tipus de discriminació de raça ni tampoc nivell social.

D'altra banda, el canvi de govern al País Valencià després de vint anys, on la nostra llengua era minoritària a l'ensenyament i a les institucions ha afavorit el seu coneixement i aprenentatge.

La tasca que està fent aquest govern és revertint la situació, donar-li veu a la nostra llengua. D'esta manera podrem ser atesos tant en una com en l'altra, creant una igualtat i dret de les dues.

Dibuix: Carmen Casanova Hostench

Una opinó... Nieves Pla Perucho

Han passat ja molts anys des de que anava a l'escola. Vaig començar en la de "CAGONS" que dèiem abans, eren com les guarderies actuals, i després ja vaig anar al col·legi de "MAJORS". M'ho passava bé i aprenia molt. Teníem als mestres com un referent, ens interessava aprendre. Trobe que ara l'alumnat està motivat.

L'única "espineta" va ser el valencià que no el tenia com assignatura, és per això que ara que puc, estic aprenent-lo.

L'educació és un pilar fonamental per poder desenvolupar-se en qualsevol activitat i en la vida en general. És per això que hem de cuidar moltíssim el sistema educatiu. No pot ser que quan canvien els governs, el primer que facen és canviar les lleis d'educació.

S'ha d'agafar un sistema que siga de base i que tothom ho porte a terme. El mateix que fan en altres països com per exemple en Finlàndia, aquest és un sistema educatiu reconegut a nivell mundial per la seua eficàcia. És un model igualitari i gratuït.

També s'ha de fomentar l'ús de les TIC a les aules. Per a poder fer-ho, es necessiten aparells com: pissarres digitals interactives, vídeo-projectors, ordinadors amb connexió a Internet...

És important perquè el món actual necessita persones que sàpien utilitzar aquestes noves eines de treball.

També té un paper fonamental la família com a entitat educadora. Tenim una tasca que no hem de deixar sols en les mans dels mestres. Ha de ser un "tàndem" per a millorar la qualitat de l'ensenyament.

Els deures escolars. Mª Nieves Martínez Bosch

Com tots els anys seguim tenint aquest problema, si els deure escolars formen part del procés d'aprenentatge, o són una càrrega innecessària.

Aleshores he d'expressar la meua opinió a favor dels deures, ja que considere que és imprescindible per a que els nens agafen l'hàbit de la responsabilitat, el qual els ajudarà a formar-se com a persones.

No obstant, el que haja deures provoca un malestar en moltes famílies. Per exemple, en França s'ha convocat una vaga a la qual molts pares acudeixen a la plaça de l'ajuntament per manifestar la seua opinió. Ells creuen que després de tantes hores en l'aula i activitats extraescolars els xiquets acaben esgotats.

És a dir, és molta la informació que deuen assimilar i no tots ells tenen la mateixa capacitat per adquirir-la. D'una banda alguns pensen que això és esgotador i per l'altra banda altres pares creuen que els deures no són matèria nova, si no un repàs dels continguts adquirits en l'aula.

Per concloure, els deures són essencials per a la formació dels xiquets i les xiquetes, en canvi no tots opinen de la mateixa manera, doncs deurien també escoltar i respectar altres opinions.

*Dibuix: Carmen
Roca Fernández*

La importància d'una bona formació. Reyes Vallim Bellver

Tots sabem que l'educació és un dret universal i una oportunitat per a millorar la qualitat de vida.

En Espanya l'educació bàsica és obligatòria i gratuïta. És per la qual cosa, que l'ensenyança als col·legis públics, compta amb uns pressupostos destinats a l'educació; pressupostos que a dia de hui s'han vist reduïts considerablement i això afecta de gran manera al sistema educatiu.

L'augment de la ràtio en les classes, la manca de professorat especialitzat: la reducció d'horaris, ha fet que el nivell acadèmic al nostre país vaja per davall de la mitjana dels països de l'OCDE.

Les classes són de 40 minuts, amb una mitja de 25 a 30 alumnes per aula, i la qualitat del sistema educatiu, no s'ajusta a les necessitats d'aprenentatge dels alumnes.

Hi ha alumne que necessita un reforç continuat per poder tindre un rendiment adequat i aleshores la família es un factor molt important. Molts pares rebutgen les tasques de repàs fora de l'horari escolar perquè consideren que és una càrrega afegida, sense adonar-se que es fa amb la intenció d'equilibrar l'aprenentatge per a tots.

Per altra banda, el consentiment per part dels progenitors, per a que els fills tinguin accés a bona part de les xarxes socials, que no sempre funcionen positivament de cara als estudis i la cultura general.

A tot açò, si li afegim el dèficit de llocs de treball que hi ha, ens trobem amb la necessitat de tindre una bona formació.

A millor formació acadèmica, més possibilitats de trobar un millor lloc de treball, i a millor treball, millor sou i millor qualitat de vida.

Dibuix: Conchín Castelló Canut

Per què vinc?. R.CH.

A L'escola vinc per adquirir coneixements mitjançant l'estudi i l'ensenyança.

Per tant necessite l'ajuda dels professors, els quals ensenyen: disciplina, prestar atenció, constància, esforç, il·lusió per aprendre i saber, ser solidari, junt amb companyes i altres persones en general, etc.

Agraït als professors, el no impartir fanatisme, polític, creences religioses, etc. Dels quals tant vaig patir de xiquet, quan en les escoles nacionals, obligaren, en classe o al pati, a cantar amb el braç allargat horitzontal "el cara al sol" o l'himne nacional. Al entrar en classe cantàvem oracions, com Ave Maria, Pare nostre, etc. El mes de maig cantaven oracions a la Verge Maria, tots els dies de classe. Els diumenges teníem que anar a missa, qui no anava el castigaven. Si parlàvem en llengua d'esta terra, et castigaven o pegaven.

Els mestres no tenien culpa, els obligava el sistema polític de la dictadura. En l'aula havíem més o menys 35 alumnes i un sols mestre.

El curs passat anava a GES1 i vaig aprendre i avançar en saber gràcies en part als professors; este curs vinc a GES2 en alguns professors i companys del curs passat.

Gaudim dels ensenyaments.

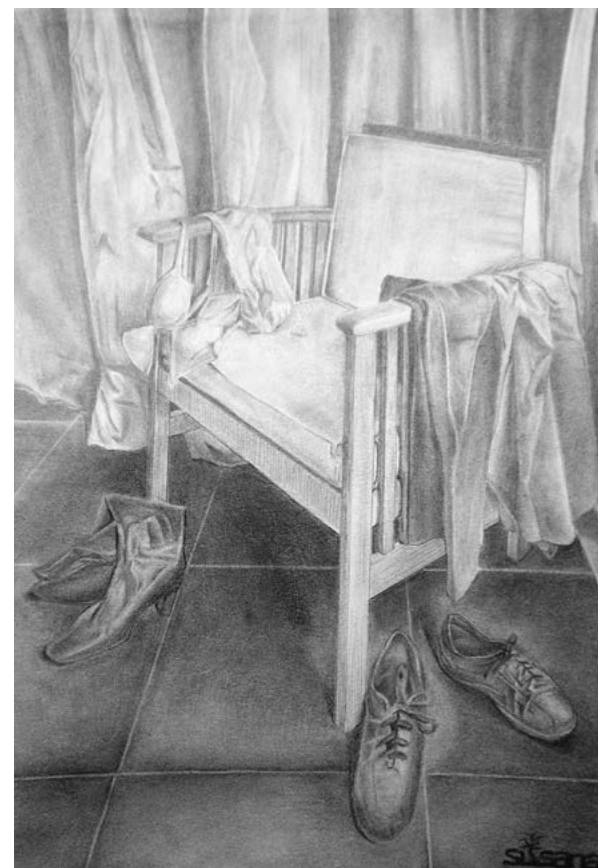

*Dibuix: Toni
Benavent
Canet*

Jugue amb les paraules. Nieves Bataller

Aquest matí, he anat a vore el treball del meu pare a l'horta, on té plantades entre altres coses: carxofes, enciams, tomaques, fesols, naps, pebreres, bledes...

Així doncs, m'he endut un grapat de fruits de la terra, per a fer un plat d'arròs caldós substanciós i una bona ensalada, espere que els meus nebots ho troben gustós i que puguem gaudir d'aquest plat tan deliciós i saborós que és un primor guisar per a ells, ja que els agrada d'allò més.

Dibuix: Susana Cia Benítez

Obama va dir que la Renda Bàsica Universal seria el tema a tractar dels països en els propers 15 anys i no l'hi faltava raó. Com hem pogut saber per diferents estudis, sols el 1% de la població, té mes, o quasi tot el poder econòmic que el 99% restant del món.

No n'hi ha que ser economista per a saber que aquest tipus de mercat i vida laboral és caduc. I els pronòstics no són molt aclaparadors per al 99% de la gent.

L'automatització dels possessos és un fet imparable. Cada volta hi ha més benzineres «low cost», les grans factories automobilístiques ja no necessiten tants treballadors, i empreses com Google, WhatsApp o Facebook, mouen milers de milions amb molts pocs treballadors. S'estima que el 47% dels treballadors dels EE.UU podria ser substituït per màquines.

En un futur més pròxim que llunyà, hi haurà la meitat de la gent treballant. Per altra banda s'abarataran més que mai els costos de fabricació i es produirà més que mai. Hi ha exemples: l'agricultura, ramaderia, Amazon...

I clar, vist així, no deuria de ser tan car obtenir aquests productes al mercat ja que el seu cost de producció es molt més baix. Però no és així. Segueix sent ben car.

Així que, per un costat, tenim que el 1% de la riquesa mundial està en mans de la gent que no té cap voluntat de compartir-la amb nosaltres, el 99% restant. I per l'altre costat, potser que ens quedem sense feina a causa de l'automatització dels processos de fabricació. El futur per a eixe 99% de la població pareix ben negre, però tot té una solució si es té la voluntat de portar-ho a terme. La Renda Bàsica Universal podria per una solució, una ajuda, una empremta o una nova forma de poder viure per a la gent.

Que un govern mantingués a cada individu de la població independentment de l'estat laboral, familiar, econòmic o social en el que es trobe eixa persona per a que independentment que la persona en qüestió es quedés sense treball o no, que estigues en l'atur i volgués trobar treball o no, i quedar-se a casa per gaudir de la seua vida amb els seus familiars.

Que tota persona tingués una ajuda bàsica sense tenir que demostrar davant de la burocràcia que et fa falta, i molta falta.

Aquesta solució podria estar bé, però com es podria dur a terme? Amb la recaptació d'impostos alts.

Açò voldria dir que les rendes més altes, eixe 1% que també es beneficiaria de la Renda Bàsica Universal, tindrien que dipositar a les arques dels estats molt més en matèria d'impostos dels que se'ls abonaria.

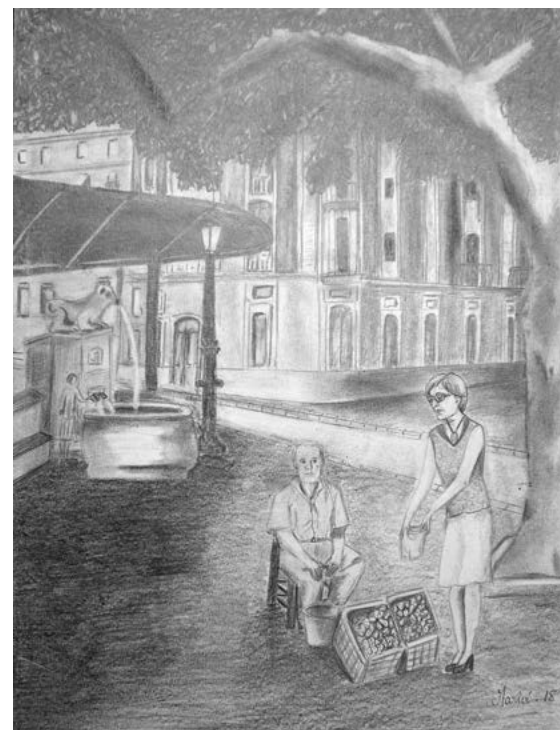
Aquesta hipotètica solució, la Renda Bàsica Universal, també desperta moltes preguntes. Serien els governs capaços de poder mantenir una renda mensual a cada habitant?

Potser amb aquestes gestions corruptes, no; la gent voldria seguir treballant sabent que té un ingrés segur cada mes treballo o no? Tindrien que pagar impostos els futurs robots que ocuparen els llocs de treball que en l'actualitat ostentem? (personatges celebres com Bill Gates sospesen que sí).

És un tema molt seriós i de molta responsabilitat. Hi ha països com Canadà, alguns estats de EE.UU. i Groenlàndia que ja estan fent proves.

Tard o d'hora, la Renda Bàsica Universal tindrà que estar sobre la taula dels governants. El que esta clar és que al 2018 del segle XXI, treballar no és una elecció, sinó una necessitat.

Potser la reflexió de Larry Gats de Google tinga algun sentit, quant diu «no tenim que tenir-li por als ordinadors, el que no té sentit és que la gent treballo tant».

Dibuix: Marivi Sanchis Almiñana

En el que va d'any en són 53 les dones assassinades per violència de gènere, 6 d'elles per homes que no eren la seua parella, o eren ex-parella. A més, no podem oblidar els 2 xiquets i les 6 xiquetes menors d'edat, assassinades pel terrorisme masclista.

A banda d'aquest nombre excessiu, cal dir que estan les supervivents, ja que m'agrada anomenar així a les dones que han sigut capaces de denunciar els fets, i per descomptat a les que han buscat ajuda de qualsevol tipus per poder eixir d'una relació tòxica.

Vivim en un món, on les dones tenim por, no caminem segures pels carrers de la ciutat, quan estem de sopar en la colla busquem alguna amiga per tal que ens acompanyen al bany, i quan eixim de festa, en estar un poc begudes, els homes se n'aprofiten que no estem en ple ús de les nostres facultats mentals.

Tampoc ens atrevim a anar vestides com ens abelleix per evitar escoltar comentaris inoportuns. A banda, ens pareix injust que en el temps que corren el nostre salari siga inferior al dels homes.

Pense que ha d'arribar el moment en que el masclisme s'ha d'eradicar. Val la pena dir que actualment a Xàtiva compta amb associacions que treballen en contra de la violència de gènere, també cal destacar la figura d'Arturo, un dels Polícies Locals de la nostra ciutat que organitza xerrades durant el curs escolar a tots els instituts per conscienciar als més joves. I, en especial, Cesca Chapí, regidora de Dona i Igualtat i Àngela Lloret, tècnica d'Igualtat per haver aconseguit que Xàtiva compte amb "La Casa de les Dones".

En poques paraules, entre tots seguim treballant per aconseguir una igualtat entre homes i dones, i per una societat lliure d'agressions sexistes, però encara queda molt de treball per davant, per tant, cal seguir lluitant.

Escribo estas palabras por si llegan a alguien que pueda hacer algo, en esta España sin justicia ante los casos de violencia de género. Soy víctima de dicha violencia en propia carne y, en carne de mi madre, a la que le arrebataron la vida hace un año y ocho meses.

El presunto culpable está en la cárcel a la espera de juicio, que lo gane o pierda, ya lo tiene ganado, puesto que él saldrá de la cárcel, pero mi madre no saldrá del cementerio. Y yo, viviré presa toda mi vida de la pena de saber la muerte tan horrible que tuvo.

Al igual he vivido marcada por el maltrato físico y psicológico de mi exmarido, que no entró ni en la cárcel. Provocándome un trauma severo que no se supera ni por el paso del tiempo.

Estoy contando mi caso como hay cientos en España, para ver si de una vez por todas se legaliza por lo menos la prisión permanente. De hecho, quería hacer un llamamiento a esta gente que tanto discuten por quién tiene el máster o el doctorado legal y quién no, decirles que es más importante cuántas víctimas debe haber más para que abran los ojos y cambien la ley.

Son tantas y tantas víctimas ya... ¿no tienen vergüenza de tener un país tan caótico en esta lacra? A mí me da vergüenza y a la par dolor porque podría tener a mi lado y me la han arrebatado de forma vejatoria.

Estas líneas son mis pensamientos más profundos que me perturban muchos de los días, ya que las víctimas morimos cuando nos atacan, aunque tengamos una vida. Espero que estas palabras no solo sean letras escritas en un papel, que alguien la lea o escuche y se haga eco de lo que se destruye una víctima de violencia machista.

Sé que hay cientos de historias como la mía y, entiendo por lo que están pasando y, les aliento a que cuenten su historia y que juntos podamos cambiar el lastre social que nos invade. Que la palabra víctima, no sea un día negro más en nuestra sociedad, sino un día negro en los agresores.

Y cuando te pasa esto te levantas cada día pensando: ¿quién será la víctima hoy?... ¿hasta cuándo?...

El documental que hem vist està basat en les experiències d'un grup de dones que ha patit maltractament físic i/o psicològic per part de les seues parelles.

Cadascuna relata, des de la llunyania, situacions tan dures com les pallisses, les vexacions, les violacions... Ara tracten de cercar solucions per tal de superar estes vivències nefastes.

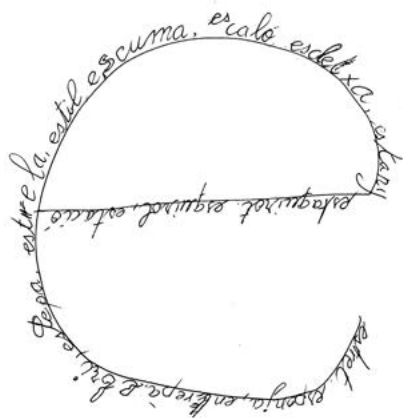
En quasi tots els relats apareixen els binomis:

- Amor/Rebuig. Totes les dones es van casar enamorades, però després de les primeres agressions cau el mite i el marit és transforma en un monstre. La pèrdua de llibertat, la falta d'estima, l'angoixa i la desolació són algunes de les fases d'aquest infern particular.
- Víctima/Botxí. La dona és la víctima, no obstant això la societat no la veu així. Fins i tot, ella arriba a pensar que és culpable de la violència del marit. L'home, al contrari està lliure de tota culpa i protegit per un entorn masclista.
- Dona/Família. La dona sofrí el maltractament masclista però malauradament no el denuncia bé siga per por i/o per evitar les seqüeles als fills.

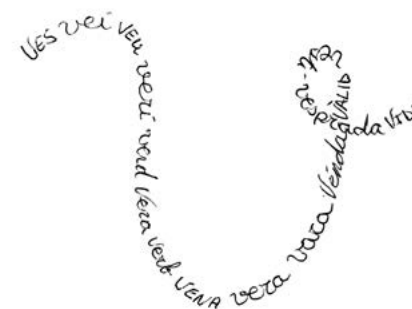
El denominador comú de totes elles és la necessitat d'erradicar esta xacra i les solucions que ens proposen van des de l'aprenentatge contra la violència masclista des de l'escola fins a la conscienciació i sensibilitat de la societat, a més d'una major protecció per part de les autoritats.

Per finalitzar, voldria remarcar la declaració d'una de les víctimes que deia així: "El meu marit estarà empresonat durant uns anys, mentre que jo ho estaré per sempre."

Jaquelina

De vegades la vida et premia amb una bona salut, una bona família, bons amics, bon treball...

Visquem molt ràpid i no ens adonem que estem perdent els valors que fan que la vida tinga sentit.

Lluitem per un treball digne, per a tindre un sostre, per poder menjar tots els dies, per vestir bé, per comprar-nos un bon cotxe, per gaudir d'unes vacances... i a voltes ens oblidem de les persones. No tinguem temps per a eixos pares que han dedicat tota la vida a nosaltres, per a que no ens faltés cap cosa.

El fill o filla adolescent, encara que ells creuen que son adults i independents, ens necessiten més que mai al seu costat. I com no, els amics, que son peces claus en la nostra vida, quasi tant importants com els nostres germans, tant imprescindibles per a mi com l'aire per a respirar.

Doncs be, la vida t'ho pot donar tot, però també ho pot fer desaparèixer. Hui ho tens tot i pot ser demà ho hages perdut. Aleshores aprofitem els moments bons, valorem més les persones, afinem els sentiments, actuem amb el cor i visquem com si no haguera un demà, per si de cas la vida ens sorprèn; unes voltes per a bé i altres negativament.

Dibuix: Paquita Moya Navarro

A esto os preguntaría quién es Thai y el porqué de este artículo.

Pues bien, Thai es mi hijo y yo soy RGB. Una alumna de Ges1, natural de Anna, que ahora estoy viviendo en el CEEM de Xàtiva, el porqué ya lo contaré más adelante, pero debido a esto, en parte, mi hijo, está ahora mismo con una familia de acogida de la Generalitat Valenciana.

Claro, también es hijo de su padre: Sekou Dioúf, natural de Senegal, pero residente en España que por ahora ha estado trabajando viviendo en Roquetas de Mar (Almería). El cuál es mi marido pero llevamos desde hace tiempo una “buena” relación a distancia... por el momento; sin embargo esperemos no por mucho tiempo, ya que la situación está a punto de dar un giro muy esperado y es que Sekou vuelva a venir a vivir a Anna y se busque trabajo por la zona para que a mí, que soy su mujer y la madre de su hijo me dejen, si va la cosa bien (de mi comportamiento, vivencias en el CEEM...), volver a casa (poco a poco) y compartir más fines de semana con mi marido y familia (aquí solo lo veía hasta ahora una vez al mes...) para pronto volver definitivamente a casa, al restablecerme la salud, etc. Para poder recuperar pronto a mi hijo Thai, ya que como mencionaba antes estoy en la CEEM de Xàtiva por los siguientes motivos:

“Cuando tenía unos 17 años, más o menos, caí un poco malilla de los nervios (estrés, depresiones, manías, miedos, insomnio...) es por esto que dejé de estudiar y me puse a trabajar en diversos sitios, (un almacén de ajos, otro de naranjas, pimientos, un PGS de restauración de maderas, muebles, una fábrica de bollería industrial, un bar, limpieza...). Poco a poco me fui sintiendo peor y me diagnosticaron una esquizofrenia.

Durante años pasé de sentirme un poco mal de vez en cuando a tener mi propio estigma de la enfermedad y empezar a pensar en quitarme la vida. Pero debido a mis convicciones religiosas, ya que soy creyente “a mi manera”, siempre me frenaba esto. Aun así, cada vez estaba peor, al pensar que no podía conseguir, por el momento, mis metas, mis sueños de casarme, tener hijos, quitarme el tratamiento, estar delgada y sana. El ir al psiquiatra no me aliviaba nada, me era un suplicio. Con lo que le daba la vara a mi familia, amigos... y terminaron ingresándome en el hospital. Detrás de un ingreso tras otro –los primeros más espaciados que los últi-

mos- pero para mí la mayoría eran innecesarios, pues eran más bien por pequeñas broncas familiares, problemas económicos y por descansar de la rutina en el pueblo...

En esto que me encontré con Sekou por internet (tras algunos intentos fallidos de buscar pareja) y nació Thai, que con el historial que tenía y por una mala gestión, en mi opinión, de “cierto profesional”, mi marido decidió marcharse a buscar trabajo a Almería y mis padres –que con algún problemilla personal y de salud- no lo pudieron conseguir... y mis hermanas, la una por el marido, la otra por pequeña no lo pudieron acoger.

Es por todo esto, que me pregunto: qué será de Thai, si se cumplirá el tan esperado deseo de verlo y tenerlo en casa, entre los míos, pues desde que el pequeño tenía tres años que no pisa Anna (y ahora ya tiene 5). Hasta esa edad lo cuidamos muy bien, yo, mi madre, mi padre, los amigos, otros familiares....

Quizás, no muy tarde, dentro de un año, dos, tres... se arregle la cosa.

Cabe decir que estoy muy agradecida al personal del CEEM por haberme ayudado a mejorar mi salud, mi comportamiento. Ya no pienso en ideas suicidas, sí en tonterías y a mi manera soy muy feliz y por supuesto le doy las gracias a Dios que me ayudó a retenerme de hacer una barbaridad y a tener esperanzas y sueños cumplidos.

Dibuix: Paquita Moya Navarro

Petit príncep 1. Araceli Aranzueque

La història del Petit Príncep ens narra els viatges que realitza aquest personatge per tot arreu.

Al primer planeta que va visitar viu un rei que seu al seu tron. Segons ell, era monarca de tots els planetes, però el Petit Príncep no veia pas que regnés de res, així que prosseguí el seu camí.

En aquesta aventura conegué diferents personatges, fins arribar al sisè planeta on conegué un arquitecte molt conegut a la Terra.

El Petit Príncep li digué: d'on ve? Perquè es veu que no és d'aquest planeta?

L'arquitecte li respongué: m'han enviat des de la Terra per a que estudiés les infraestructures d'aquest nou Planeta.

El Petit Príncep li preguntà: en quina ciutat vius?

L'arquitecte li respongué: en Dubai

El Petit Príncep li preguntà: com puc arribar fins allí?

L'arquitecte respongué: segueix aquestes indicacions i no es perdrà.

El Petit Príncep s'embarcà fins a la Terra. Una vegada en Dubai, el Petit Príncep preguntà a un ancià: on puc trobar el Xeic?

L'ancià li respongué: no sé, sé que hi viu en el Fortí Blanc.

El Petit Príncep li donà les gràcies i continuà amb el seu trajecte, una vegada allí conegué al Xeic, i passaren una velada magnífica.

Al dia següent els dos personatges juntament amb els agents de seguretat del Xeic visitaren les illes Palm Island i la The World, a més de la mesquita Jumeihah, el Museu Cultural, La Casa Històrica..., fins arribar a l'Hotel Burj Al Àrab situat en un istme artificial sobre la mar, on dinaren un plat tradicional.

Al dia següent el Petit Príncep li dona les gràcies per la seua hospitalitat i prosseguí el seu viatge.

Dibuix: Enri Mollà Company

El petit príncep 2. Rafael Igualada Bertomeu

El petit príncep recordava les paraules del rei del minúscul planeta, si et jutges bé, ets un verdader savi, mentre es furgava amb el dit el nas.

No entenia que volia dir en aquell moment el rei, intentava comprendre el significat d'aquella frase tan senzilla però a la vegada complexa, en un altre temps del passat o del futur, depenent de la posició galàctica, en aquell moment, el seu avantpassat grec, el seu besavi Plató, li donaria voltes, a una idea del bé.

De sobte, una rata barbuda aparegué enfront del petit príncep, exclamant les paraules, "At last!" traient un paquet de cigarrets d'una xicoteta bosseta, que portava en l'esquena. La rata es donà compte que el príncep no entenia ni una paraula del que deia. La rata exclamà "sorry, just a moment!". Es posà el cigarret en la boca i un anell màgic en la seua cua.

-Provant, provant,... u, dos, tres? Ara em pots entendre?...Tens foc? Fa molt de temps que no fume per culpa de la nova llei del rei, no podem fumar en espais públics universals. Per al rei tot el seu imperi és espai públic... Segur que el rei no és fumador!

El petit príncep digué a la rata barbuda

-No tinc foc, en l'espai sense oxigen és molt difícil tindre... Per què necessites l'anell de la teua cua per a poder parlar amb mi?

A la rata li tremolava la mà i es llevà el cigarret amb els dits, de la boca.

-Això és per culpa d'una bruixa, la meua ex parella, mai em perdonà que me n'anara per tabac i em tirà un malefici lingüístic, sols puc parlar la llengua més parlada del món terrestre.

El petit príncep dubtava un moment.

-D'on has tret l'anell màgic per a llevar-te el malefici?

La rata va somriure un moment.

-En el planeta xinès ho tenen tot, a un peu reduït, però la qualitat..., no és molt bona. Si vols, et compre el que vulgues, així podré comprar-me un encenedor per al tabac i també l'escriptor del text descansa un poc.

El planeta xinès...?

El petit príncep es queda pensatiu i...

El petit príncep i el planeta gris. Juan A. Muñoz Lorenzo

Aleshores el Petit Príncep després d'un llarg viatge va arribar a un estrany planeta, tot arreu era de color gris, les plantes eren tirant a grisenc, els edificis eren grisos, fins i tot les persones eren d'eixe mateix color. Mai en sa vida hi havia vist un planeta com aquell.

El Petit Príncep va començar a passejar pels carrers de l'únic poble que hi havia en aquest extrany planeta. Cada volta es trobava més confús, no entenia per què aquest planeta era tan insòlit. Llavors va decidir acostar-se a una xiqueta que es dirigia cap a ell per la vorera. El Petit príncep es va sorprendre molt, perquè la seua cara era la més trista que mai havia vist. Quan la xiqueta va arribar al seu costat, el Petit Príncep es va quedar mirant-la i de sobte li va fer una abraçada molt afectuosa, en aquest mateix moment la xiqueta va començar a canviar el seu aspecte grisenc per tota una mena de colors, eren colors vius: vermell, blau, taronja, groc, semblava que dins portava l'arc de Sant Martí, de sobte va aparèixer al seu semblant un gran somriure, era feliç i el Petit príncep també.

Llavors va ocórrer un fet molt rar, els dos van començar a tornar-se grisos. Ningú entenia res, però una sensació de tristesa omplia els seus cossos. La xiqueta molt espantada i confusa es va posar a plorar desconsoladament i en eixe mateix moment es produeix un succés meravellós, tot al seu voltant començà a tornar-se en colors vius i la tristesa desapareixia.

El Petit príncep se sentia molt content per tot allò que hi havia aconseguit i va decidir quedar-se uns quants dies més en este fantàstic planeta per a gaudir-ho.

Dibuix: Inma Sirera Tomás

Però... com és possible? Joan Calvo

Dissortadament, aquesta pregunta es pot fer hui a molts i diversos aspectes de l'actualitat, però ara voldria centrar-me en la següent: ¿com és possible que ja des de 1939 es va plantejar, de manera rigorosa, el canvi climàtic que anava a produir-se, provocat per l'activitat humana, per cremar carbó i petroli en quantitats desorbitades, i no hem fet res per evitar-ho? Ans al contrari, enlloc de disminuir les emissions de CO₂, les hem augmentat de forma exponencial.

Sí, he dit bé, 1939 (mil nou-cents trenta-nou). En aquest any, Guy Stewart Callendar va escriure: “A mesura que l'home canvia hui en dia la composició de l'atmosfera a una velocitat excepcional a escala geològica, resulta apropiat investigar l'efecte probable d'aquest canvi. De les millors observacions de laboratori, sembla ser que l'efecte principal de l'augment de diòxid de carboni de l'atmosfera, a banda d'una xicoteta acceleració de l'erosió de les roques i el creixement de les plantes, seria un augment gradual de la temperatura mitjana de les regions més fredes de La Terra”.

Evidentment, però, al 1939 la gent de per aquí tenia altres urgències vitals de les que preocupar-se i ocupar-se de forma peremptòria. Però, des d'aleshores ha passat molt de temps. Els estudis posteriors van anar demostrant la causa antropogènica del fenomen i les prediccions dels models s'han anat corroborant ja: augment de la temperatura mitjana, desgel de casquets i glaceres que augmenta el nivell del mar, canvi de salinitat d'aquest que provoca canvis en els corrents oceànics, augment del nombre de fenòmens meteorològics extrems, augment del nombre d'incendis i la virulència d'aquests...I els pronòstics a mig termini són realment alarmants.

Malgrat això, des dels negacionistes (alguns d'ells, dirigents mundials), passant pels que relativitzen l'evidència científica fins la passivitat d'altres, no s'han pres mesures serioses per abordar el tema. Com és possible?

Fa unes setmanes, després de molts intents, vam quedar uns quants amics de l'institut que feia molt de temps que no

ens veiem. Entre ells hi havia de tot, advocats, músics, empresaris, aturats... Després de la necessària rememoració de “batalletes”, ens vam posar a parlar de tot un poc, i també d'aquests temes. Em va sorprendre que molts pensaven que de segur que tenien inventat ja un motor d'aigua o alguna cosa així, però que ara ho tenien amagat ja que els interessava seguir cremant petroli. Sense negar els nombrosos interessos econòmics implicats, aquestes teories de la “conspiració” poc (o gens) versemblant, em sembla que justifiquen, en part, aquesta passivitat de molts.

A hores d'ara, el canvi és irreversible, l'únic que podem fer és mitigar els seus efectes. La solució és, evidentment, molt complexa, però el cost de no fer res, en termes econòmics i socials, és molt més alt que el d'aplicar mesures per reduir de forma significativa les emissions d'aquests gasos a l'atmosfera.

En la solució hi hem de participar tots, ja que la responsabilitat és de tots. En primer lloc, a nivell individual perquè cadascú de nosaltres és responsable de la seua part al·lòquota de les emissions que li correspon (i sobre la que podem actuar: utilització de transport públic, millora de l'eficiència energètica en l'aïllament tèrmic de les cases, electrodomèstics eficients, i fins i tot quins productes adquirim i on). I a nivell col·lectiu, en termes d'exigència a les administracions de mesures actives i serioses de lluita contra el canvi climàtic, que passen fonamentalment pel canvi de model energètic, afavorint el desenvolupament i implantació d'energies renovables. Com és possible que Alemanya produeix més de 12 vegades més energia solar que Espanya??

M'imagine en els propers segles, les futures generacions (si hi ha) en la Terra o en algun altre planeta, fent-se la pregunta: ¿com és possible que aquella gent del segle xx i xxi, que sabia el que estava passant i anava a passar, i que ells van ser els responsables, i no van fer res per evitar-ho?. També és cert que me'ls imagine fent aquesta pregunta en termes més vehements i més malsonants, que no vaig a reproduir aquí.

Foto: José Ricardo

La importància de la formació continuada.

Empar Penadés, regidora de Règim Interior i Recursos Humans

Generalment els processos educatius tenen lloc durant la joventut, i moltes persones, per motius diversos triats o imposats, han d'abandonar o interrompre aquestos processos per dedicar-se a una altra cosa. La formació a l'etapa adulta al nostre país acostuma a ser un fenomen minoritzat i normalment són les persones amb nivell d'estudis més alts les que més participen en l'educació com adults, bé siga per completar coneixements específics o bé per aprendre'n de nous pel simple plaer de d'aprendre. Així, paradoxalment, en lloc de contribuir a reduir les desigualtats, l'educació d'adults ajuda a reforçar-les.

Una societat educada i culta és una societat que pot progressar, i la formació de persones adultes és un factor clau per al desenvolupament de les persones i les comunitats. Aquesta formació impacta positivament en la millora de la salut, el benestar, el treball i en la vida social, comunitària i cívica de les persones que en prenen part, perquè la millor arma que se li pot donar a un poble és l'educació. Una educació que és més que un dret constitucional; és una de les claus per al s XXI i és conseqüència d'una ciutadania activa i una condició per a la participació plena en la societat.

Pel que fa a la vida professional, la delicada situació del món laboral junt amb altres factors, fa que la competència entre candidats i empleats haja augmentat, cosa per la qual hui dia és molt important diferenciar-nos de la resta per destacar i aconseguir un lloc de treball amb més facilitat o per mantenir el que ja tenim, sent capaços d'adaptar-nos als canviants escenaris socials, tecnològics i econòmics, i desenvolupar la nostra tasca de manera eficient augmentant el valor afegit de l'empresa.

Pel que fa a la vida personal, el fet de començar a formar-se o continuar fent-ho en l'edat adulta té nombrosos beneficis que ajuden a portar una vida més plena i més sana.

L'educació desenvolupa la confiança; permet conèixer les nostres capacitats físiques i intel·lectuals que definiran què som com a persones i fins on podem arribar.

Proporciona major grau de llibertat, pel fet de donar-nos la possibilitat de prendre decisions amb majors fonaments, és a dir, tindrem la certesa que les decisions que prenem seran més encertades i amb menys possibilitat d'errors.

Quan major siga el nivell educatiu assolit, millor serà el nostre grau de consciència i podrem saber les conseqüències de les nostres accions. L'educació ens proveeix la ca-

pacitat de discernir entre el bé i el mal, la qual cosa ens atorga una millor capacitat d'actuació.

L'educació intel·lectual està fortament lligada amb el creixement interior; ja que aquest creixement és un procés personal constant, l'educació influeix en el progrés que tinguem internament.

El fet que la majoria de les persones adultes es troben al mercat laboral o estan fent-se càrrec de portar la casa i dirigir una família (una feina, sovint, poc agraïda i que ocupa la totalitat de la jornada), dificulta en molts casos trobar el temps o veure la necessitat de la formació continua a llarg de la vida.

Però, sense dubte, una de les principals raons per les que els adults no es decideixen a reprendre els seus estudis és per por. Cal fer el pas endavant i vèncer-la per millorar l'autoestima. Les persones necessitem assolir objectius per millorar la nostra autoconfiança. El fet d'aconseguir acabar els estudis, siguen els que siguen que ens hem proposat, ens farà sentir renovats i motivats per continuar creixent i enfrontant nous reptes

La Formació de persones adultes és un factor clau per al desenvolupament i el benestar de societats democràtiques avançades. D'una banda atén i dóna resposta a persones adultes que responen a perfils diversos relacionats amb l'edat, la procedència, el nivell formatiu, les creences, la situació familiar, laboral i econòmica, etc.

D'altra banda, planteja una àmplia oferta formativa que inclou des de l'alfabetització, les competències lingüístiques i en TIC, la preparació de proves d'accés, fins als itineraris professionalitzadors com també els programes i iniciatives de nova oportunitat i les accions relacionades amb la cultura, les arts, la participació cívica i política i el desenvolupament comunitari.

Mai no és tard per començar i no val qualsevol excusa per impedir-nos-ho.

Una societat més culta és una societat més lliure.

Pedagogia ciutadana com a via crítica per a la construcció de relacions inclusives i participatives en les escoles. Jorge Osorio V.; Universitat de Valparaíso, Xile.

Traducció: Neus Benito

Este article proposa vuit àmbits de conversació al voltant del sentit i de la pràctica de la pedagogia ciutadana crítica i la seua manifestació en la construcció de relacions inclusives i participatives en la vida de les escoles. Amb aquesta finalitat, plantejarem un conjunt d'afirmacions i de dilemes, que esperem que siguen útils per a pensar, animar i transformar la vida de les escoles.

1.-Plantejar-nos la Pedagogia Ciutadana Crítica és una via pràctica per a confrontar-nos amb el sentit del pensament pedagògic vigent i les seues fonts i la possibilitat d'inaugurar noves maneres de pensar l'escola. Totes les accions empreses en les escoles remetent a marcs conceptuals i a sistemes d'apreciacions més o menys formals. Analitzar les condicions de la pràctica és prendre distància de la idea vulgar que aquesta pugui ser un tipus

d'actuació irreflexiva. La reflexió pedagògica —és a dir, el pensament crític sobre l'educació— té una funció habilitadora. Permet problematitzar les teories implícites i obrir camp per a noves teories que expliquen i interpreten les situacions de la pràctica. Si les accions estan contingudes en marcs, la reflexivitat dels educadors (educadores) es desenvolupa com un procés que inclou apreciació, actuació i reapreciació. Implica una valoració dels sabers que emergeixen de la pràctica reflexionada i, així mateix, un diàleg amb els sabers sistematitzats disponibles (Gimeno Sacristán, 1998). Per aquesta via, les situacions singulars o les pràctiques locals poden ser enteses i intervingudes de manera transformativa. En l'intent de comprendre, l'educador pot actuar sobre la seua realitat i canviar-la si fora necessari.

2.-Parlar de Pedagogia Ciutadana Crítica exigeix plantejar algunes característiques de la nostra modernitat educativa: la diversitat cultural, la tendència a treballar sobre currículums ideals distants de la pràctica dels educadors, l'absència d'aquests en els debats politico-educatius. Només des d'aquestes dades és possible parlar de construcció de ciutadania en l'àmbit educacional. La mateixa escola pot ser subjecte i espai d'educació ciutadana. És una esfera pública subjecta a escrutini i conversacions públiques, tant sobre les seues tasques professionals com sobre el seu sentit cultural i ètic. Ciutadania en aquest cas significa reconstrucció de les possibilitats de participació dels educadors i de les comunitats en el procés de fer escoles per a la democràcia; significa la possibilitat de pensar tant l'aspecte públic de l'educació com la mateixa escola pública des dels distints sectors ciutadans, incloent-hi els populars; implica la creació de xarxes professionals d'aprenentatge dels educadors, noves aliances entre els gremis magisterials i les organitzacions productores de coneixements i procurar un canvi substantiu dels continguts de la participació magisterial en les reformes per a fer-les vertaderament sustentables; significa construir un sentit de justícia curricular per tal que les discriminacions que ocorren en l'escola siguen processades de manera explícita en les relacions escolars, i valore la ciutadania dels joves, les seues cultures, la seua pluralitat i els seus desplaçaments ètics.

3.-La Pedagogia Ciutadana Crítica exigeix plantejar-se l'assumpte de les dinàmiques identitàries i els principis de participació i pertinen-

ça social. És necessari articular les lògiques afirmatives dels subjectes, la seua pluralitat i reivindicació a ser titulars dels drets a la diversitat i la diferència amb les lògiques de la cooperació, inclusives i generadores d'“ordre” i governabilitat. La ciutadania en l'àmbit de l'educació significa l'enfortiment de la “llar pública” que és l'escola, espai de civilitat i de sintonia entre la dinàmica reconstructiva del que és comú que constitueix al ciutadà(ciadadana) i els processos d'identificació que nodreixen els desitjos diversos i les actuacions dels subjectes que són convocats per les escoles. Les escoles han de fer la seua pròpia síntesi entre ètica pública i pertinença. Dos vessants se citen en aquest dilema: les tendències que afirmen els principis deliberatius de la raó pràctica i comunicativa i que promouen els acords basats en fonaments (mínims o màxims imperatius ètics) i les tendències que constitueixen l'ètica pública des de la pluralitat de narracions que identifica impulsos ètics que des de la individualitat construeixen cartes ciutadanes diferenciades segons les contingències. La primera vessant ens col·loca en el lloc d'un pensament paradigmàtic, la segona ens situa en el lloc d'un pensament narratiu. Ambdues són nutrients d'una pedagogia ciutadana (Mardones, 1997).

4.-El desenvolupament de la Pedagogia Ciutadana Crítica en l'escola suposa aleshores plantejar-se una qüestió ètica: ser ciutadà (ciudadana) implica una acció pública i una pràctica comunicativa, un aprenentatge del valor de l'altre, de la seua diversitat i del respecte dels seus drets. Per a una tradició de l'ètica política, la formació ciutadana és principalment una educació en les virtuts civils adequades per a viure democràticament. En efecte, la formació ciutadana és un aprenentatge de les “arts específiques d'una ciutadania moral” (Bárcena, 1997), cosa que implica practicar la deliberació i el juí, desenvolupar capacitats i competències per a analitzar dilemes ètics d'abast social i públic, argumentar sobre els fonaments de les controvèrsies i construir des de la quotidianitat escolar la noció de l'escola com una “esfera pública” en la qual es manifesten tensions i controvèrsies que han de ser processades de manera comunicacional. En aquest sentit, l'escola pot entendre's com un “ordre” basat en una racionalitat comunicativa i un “espai” d'encontre de subjectes que conversen. Vista així, l'escola és un àmbit de construcció de sentits, d'interpretació de narratives plurals

i d'encontre ciutadà (és a dir, encontre de persones amb drets i responsabilitats públiques).

Formar per a l'exercici de la ciutadania significa primerament un projecte hermenèutic, una acció pedagògica orientada a processar narratives, una manera de recuperar la memòria crítica i una aproximació a una tradició ètica fundada en encerts universals, que al nostre parer haurien de ser els drets humans.

5.-La Pedagogia Ciutadana Crítica ens planteja una qüestió de definicions en el terreny polític: hem d'entendre ciutadania en quatre nivells.

El primer es refereix a la ciutadania com una qualitat jurídica que fa titulars de drets als subjectes en virtut d'un marc objectiu, per exemple, els continguts d'una Constitució o de les cartes internacionals dels drets humans.

El segon nivell és el de la ciutadania com a condició de qualitat de la democràcia i fa referència als procediments de la convivència democràtica, al coneixement de les institucions i a la participació ciutadana. En aquest nivell és necessari entendre que la competència principal és actuar responsablement en l'àmbit públic i exercir la titularitat democràtica en els margens de l'ètica i de la política definits pels universals com damunt hem indicat.

El tercer nivell és el de la ciutadania com a fenomen cultural i comunicacional. Es relaciona amb la competència d'indagar en la realitat, iden-

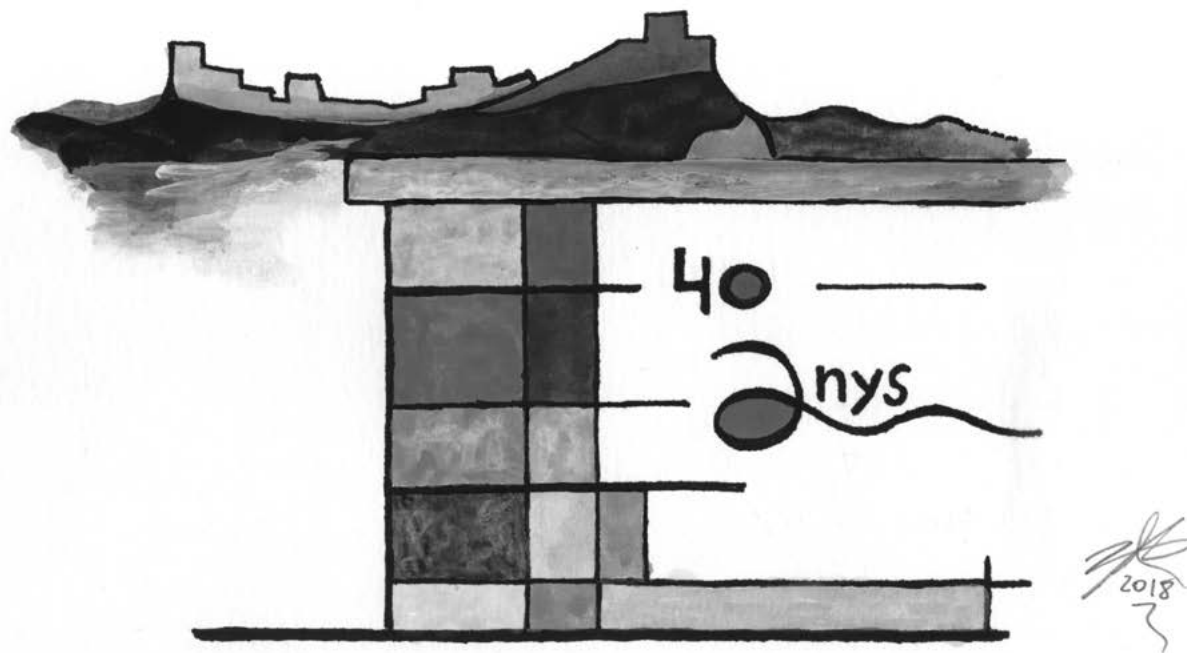
tificar dèficits democràtics, associar-se, comunicar-se, resoldre controvèrsies de manera no violenta, globalitzar dilemes d'ètica pública particulars, formar juís crítics des de referències o fonaments que li donen sentit a la "ciutadania moral".

El quart nivell és el de la ciutadania com a rememoració crítica: aquest nivell és el de la ciutadania com a solidaritat amb la història del patiment

humà, com a recuperació del sentit memorial de tot acte pedagògic i com a simbolització dels límits de la modernitat quant a projecte que humanitza.

6.- La Pedagogia Ciutadana Crítica, segons s'ha dit, constitueix un test ètic per a l'escola. És alguna cosa més que una qüestió de transversalitat metodològica. És una declaració de fonaments en el pla de la pràctica pedagògica. Es nodreix de tradicions universals i locals. I constitueix un "ordre" de sentit per a l'escola, en la mesura que és un procés de constitució d'un espai públic per a l'educació

escolar i una font de competències crítiques que s'expressen dins i fora de l'escola. Resulta transcendent que l'escola es plantege la seua condició de possibilitat coma institució cultural hàbil per a constituir subjectes deliberants, responsables, respectuosos dels drets humans, capaços d'identificar dinàmiques d'interculturalitat, aprenents de la tolerància, competents moralment en l'exercici voluntari de la solidaritat.

7.- La Pedagogia Ciutadana Crítica en l'escola és una pedagogia de la responsabilitat que implica plantejar-se desafiaments claus per a la ciutadania activa dels (les) joves.

En primer lloc, ha de ser capaç de replantejar la relació entre privacitat i sentit públic. En la situació actual dels joves és evident que és necessari reflexionar entorn al tema de la “justificació” de les relacions humanes, el valor que se'ls assigna a la “proximitat” com a àmbit de responsabilitat i de solidaritat i la identificació d'ètiques hospitalàries que orienten las contingències (Boff, 1999; García Molina, 2003; Yus Ramos, 2001).

Un segon tema que ha de plantejar-se la formació ciutadana en l'escola és la seua capacitat de promoure l’“altruisme cívic”, i els moviments voluntaris que permeten un trànsit de la “tribu” a un associativisme afectiu obert al “civisme” quant a pràctica de la mutualitat, de la reciprocitat i de la donació (Moratalla: 1997). La formació ciutadana és una espècie de possibilitat gramatical per a una pedagogia del reencantament i una tensió reconstructiva d'allò que Lipovetsky anomenà el “crepuscle del deure” que acabà per associar-lo amb una ciutadania cansada i anèmica (Lipovetsky, 1994).

Existeixen tres “escenaris de justificació” (Moratalla: 1997) per a una formació ciutadana juvenil: un és l'escenari de l'individu que identifiquem amb els reptes de l'actualització, de la pràctica de la tolerància, d'encontre amb temes emergents (ecologia, discriminacions, multiculturalitat, etc.) i del desenvolupament de competències d'escolta i d'immersió en el “segle” i entén les seues claus, les seues fonts i els seus dilemes.

Un segon escenari és el de la proximitat que implica un àmbit de construcció de l'alteritat, del sentit de viure amb altres en espais mínimament institucionalitzats, que remetent a una història i tradicions comunes (rememoració crítica); és l'escenari de deconstrucció dels pragmatismes estèrils i d'una pedagogia de la cosa pública que assente en els (les) joves la idea d'associativitat i de participació ciutadana.

El tercer escenari és el de la política i per tant l'àmbit de les competències del juí, de la deliberació, de la formació del sentit del que és comú i de la construcció d'una idea de subjecte i d'acció col·lectiva. En aquest escenari la pedagogia ha de reconstruir la noció de ciutadania com el dret a tindre drets, per tant, ha de plantejar-se l'assumpte de les institucions i de

l'ètica pública aplicada a contingències i ha de reconsiderar els fonaments dominants de la “ciutadania juvenil”. Estem en l'àmbit que permet una acció neoparadigmàtica, refundacional en els joves, oberta a la globalitat i a la pluralitat, a una estimativa ètica incorporada en la “cultura” pública dels subjectes i reafirmada en l'escola quant a comunitat interpretativa, tal com assenyalàvem en paràgrafs anteriors. Els mínims universals no són llegits només com a imperatius sinó com a font de sentit i d'una parla pública, com a referencials contextualitzats pel juí propi i assumits com a orientació i utopies ètiques.

Vicent

Encarna

Vicent

Quique

Mario

Manolo

Bibiana

Mario

Encarna

Jaquelina

Quique

Bibiana

Manolo

Neus Juan Molina

Isidoro García Tomás

Emilia Torregrosa Soro

Enri Mollà Company

Antonio Benito Miñana

Carmen Casanova Hostench

Javi Juan Belda

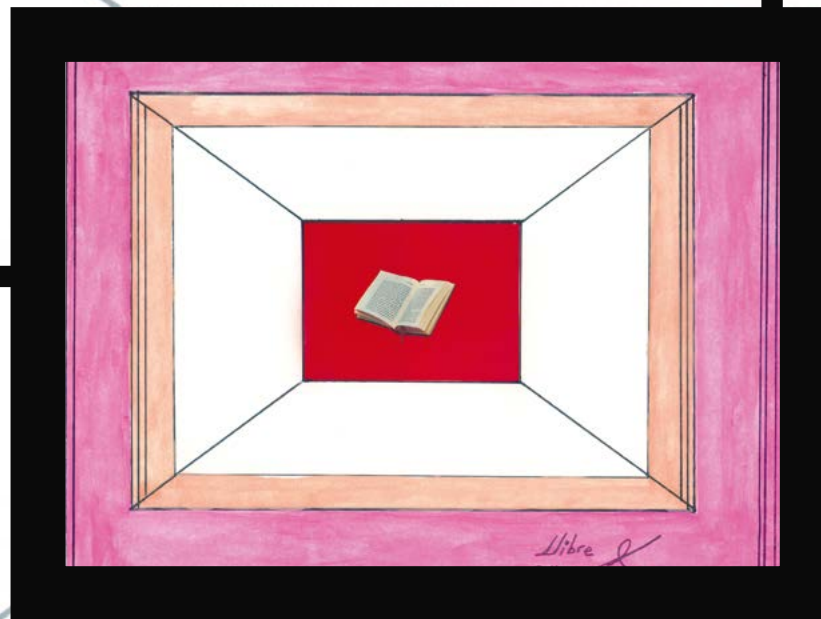

Susana Cia Benítez

l'ullal 28

tercera època

revista del cpfpa
francesc bosch i morata
xàtiva
gener 2019

Llibre
Collage 2019